

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Lublin, dnia 2 listopada 2011 r.

Pani
Jolanta Baran
Prezes Sądu Rejonowego
w Zamościu

LLU-4101-18-02/2011

P 11/045

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Sądzie Rejonowym w Zamościu (zwanym dalej: „Sądem”), kontrolę efektów wdrażania w Sądzie przedsięwzięć z zakresu e-administracji w latach 2010-2011 (do 4 października 2011 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Prezes niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie zadań w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- utworzenie przez Sąd strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej (BIP),
- zapewnienie przez stronę BIP dostępu do systemu elektronicznej Nowej Księgi Wieczystej (NKW).

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały na:

- niezamieszczeniu niektórych wymaganych informacji podlegających opublikowaniu w BIP,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- rozbieżności pomiędzy informacjami zawartymi na stronie głównej BIP, a informacjami zamieszczonymi na stronie podmiotowej BIP Sądu, dotyczącymi numerów telefonów do redaktora strony,
- braku otagowania dokumentów zamieszczonych w BIP,
- nieskutecznej (w dwóch przypadkach) weryfikacji danych przeniesionych w procesie migracji do wersji elektronicznej księgi wieczystej,
- nieutworzeniu elektronicznej skrzynki podawczej.

1. Sąd prowadził własną stronę internetową, będącą jednocześnie stroną podmiotową BIP.

Udostępniono na niej informacje wymienione w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej², za wyjątkiem informacji o majątku Sądu, o prowadzonych rejestrach i ewidencjach, a także o postępowaniach o zamówienia publiczne lub zasadach ich przeprowadzania tj. informacji, których obowiązek udostępnienia wynikał z art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. f, pkt 3 lit. f oraz pkt 4 lit. a tej ustawy.

Układ strony BIP umożliwiał dotarcie do szukanej informacji, w tym m.in. do przeglądarki ksiąg wieczystych. Zgodnie z wymogami art. 8 ust. 6 wyżej cytowanej ustawy o dostępie do informacji publicznej opublikowane informacje oznaczano danymi podmiotu udostępniającego informację oraz osoby, która ją wytworzyła i wprowadziła do BIP, informacje zawierały także oznaczenie czasu ich wytworzenia i udostępnienia.

Zamieszczone na stronie głównej BIP informacje o Sądzie takie jak: adres strony podmiotowej BIP (www.zamosc.sr.gov.pl), dane adresowe sądu, określenie jego położenia (województwo, powiat, gmina-miasto, poczta) i adres e-mail redaktora strony (administracja@zamosc.sr.gov.pl) były aktualne i zgodne z zamieszczonymi na stronie podmiotowej Sądu. Numer telefonu do redaktora BIP zamieszczony na stronie głównej BIP był jednak inny, niż na stronie podmiotowej BIP Sądu, tym samym nie zapewniono zachowania zgodności treści strony głównej i strony podmiotowej BIP, o której mowa w § 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej³.

W BIP Sądu zamieszczono dwa dokumenty - postanowienie wydane przez VII Wydział Grodzki Sądu z dnia 17 marca 2009 r. oraz wyrok wydany 18 października 2007 r. przez I Wydział Cywilny. Stwierdzono, że nie zostały one otagowane (oznaczone), tj. po

² Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.

kliknięciu funkcji „właściwości” z górnego menu nie ujawniono tam słów kluczowych mających swoje odzwierciedlenie w treści dokumentów. Sąd nie ustalił również zasad tagowania dokumentów zamieszczanych w BIP w formie polityki tagowania.

Utworzona przez Sąd strona BIP spełniała standardy struktury określone w § 9 i § 11 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej, w szczególności: zawierała logo, adres redakcji strony, imię i nazwisko, numer telefonu i adres poczty elektronicznej osoby redagującej stronę, instrukcję korzystania ze strony, menu przedmiotowe umożliwiające odnalezienie informacji publicznych oraz nie zawierała reklam.

Sąd wykonał stronę podmiotową BIP samodzielnie nie ponosząc kosztów jej wdrożenia (na własnej stronie internetowej) wykorzystując bezpłatne oprogramowanie do prowadzenia stron podmiotowych BIP. Koszt utrzymania strony obejmował roczny abonament utrzymania domeny w wysokości 109,80 zł (w 2010 r.).

2. Do czasu zakończenia kontroli w Sądzie nie utworzono elektronicznej skrzynki podawczej (ESP). Sąd dopiero w trakcie kontroli NIK (15 września 2011 r.) podjął działanie w celu aktywowania elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej dla Podmiotu Publicznego (ePUAP) wysyłając do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wniosek o aktywowanie funkcjonalności ePUAP, w celu założenia na niej ESP.

Na skutek braku ESP Sąd nie realizował obowiązku wynikającego z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne⁴, tj. brak było możliwości otrzymywania dokumentów drogą elektroniczną i ich urzędowego poświadczenia.

3. Sąd zapewnił możliwość wglądu do ksiąg wieczystych w formie elektronicznej, co stanowiło realizację zadania publicznego określonego w części 4 załącznika „Plan Informatyzacji Państwa” do rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010⁵.

Ze strony BIP Sądu wykorzystując zakładkę „Przeglądarka Ksiąg Wieczystych”, można było wejść do *Centralnej Bazy Danych Ksiąg Wieczystych* znajdującej się na stronie Ministerstwa

³ Dz. U. Nr 10, poz. 68

⁴ Dz. U. Nr 64 poz. 565 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 61, poz. 415.

Sprawiedliwości, gdzie możliwe było zapoznanie się z treścią księgi wieczystej i uzyskanie odpisu księgi w postaci elektronicznej, jednak bez podpisu zapewniającego skutek prawny. Natomiast realizacja innych zadań, w tym: obsługi elektronicznych wniosków o wpis lub wydanie odpisu księgi wieczystej, uzyskania przez Internet odpisu księgi wieczystej oraz elektronicznego dostępu do informacji o stanie spraw prowadzonych przez wydziały ksiąg wieczystych objętych systemem Nowej Księgi Wieczystej nie była możliwa. System NKW powstał w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz z opcjami związanymi z jego obsługą. Sąd korzysta z tego systemu nie mając wpływu na zakres jego funkcjonowania.

Przeniesienia treści ksiąg wieczystych prowadzonych w Sądzie Rejonowym do postaci elektronicznej dokonano w Ośrodku Migracyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości w Nisku.

Po przejęciu zapisanych w Centralnej Bazie Danych Ksiąg Wieczystych treści ksiąg pracownicy Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu nie dokonywali weryfikacji danych w nich zawartych.

Prostowania błędów migracji w księgach dokonywano w toku bieżącej działalności Wydziału KW z urzędu oraz w trakcie postępowań na wnioski osób zainteresowanych. Sąd dokonał w ten sposób do 14.09.2011 r. sprostowania błędów w 1.441 księgach na 95.340 zmigrowanych tj. w 1,51% przypadków, w tym w roku 2010 w 125 księgach, a w 2011 r. (do 14 września) w 111 księgach.

W toku kontroli NIK poddała szczegółowemu badaniu 114 ksiąg wylosowanych z populacji 93.102 ksiąg (pozostałych na dzień badania po zamknięciu nieaktualnych KW), które zostały zmigrowane przez Ośrodek Migracyjny w Nisku, z pominięciem tych, w których uprzednio Sąd dokonał sprostowania błędów powstałych podczas migracji. Wielkość próby ustalono dokonując doboru losowego przy pomocy aplikacji „Pomocnik Kontrolera” i założeniu następujących parametrów: poziom ufności (Pu) 95%, szacowana proporcja w populacji (P) – 5%, zakładany błąd badania (e) – 4%.

W wyniku badania ujawnione zostały błędy migracji w dwóch księgach, tj. 1,75% poddanych badaniu. Stwierdzone błędne przeniesienia do NKW z treści papierowej KW polegały na:

- zapisaniu w wersji elektronicznej KW nr ZA1Z/00078191/8 w rubryce „1.9-Komentarz”: „Akt z dnia 11.10.1997 r. Nr rep. A. 3783/97”; zamiast tak jak w wersji papierowej KW nr 78191: „... na podstawie wniosku objętego aktem z dnia 11.10.1996 r. Rep. A. 3783/96 ...”,

- zapisaniu imienia i nazwiska w wersji elektronicznej KW nr ZA1Z/00022704/1 w podrubryce 2.2.5-Osoba fizyczna: „Aleksandra M.” zamiast tak jak w dziale II papierowej KW nr 22704 w łamie 3-Właściciel: „Anna Aleksandra M.”.

W toku kontroli Sąd Rejonowy VI Wydział KW w Zamościu wydał postanowienia o sprostowaniu ujawnionych przez NIK błędów migracji, dokonał ich sprostowania w księgach, a także skierował na podstawie art. 626¹⁰ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego zawiadomienia o uzupełnieniu migracji do uczestników postępowania.

Ujawnione fakty występowania w księgach wieczystych oczywistych błędów i pomyłek migracji, pomimo zakończenia jej procesu, zdaniem NIK wskazują, że dotychczasowe działania Sądu w zakresie ich prostowania były niewystarczające.

4. Koszty wdrożenia Nowej Księgi Wieczystej (NKW) w Sądzie w okresie od 1 listopada do 31 grudnia 2004 r. wyniosły łącznie 46.129 zł, w tym m.in. zakup materiałów eksploatacyjnych – 11.598 zł, szkolenie pracowników Wydziału – 18.400 zł, dostosowanie pomieszczeń Wydziału KW – 2.905 zł. Powyższe koszty sfinansowano w części z budżetu państwa (12.129 zł) oraz środków PHARE (34 tys. zł).

Roczny koszt funkcjonowania NKW w 2010 r. wyniósł 183 tys. zł, w tym m.in.: koszty zakupu materiałów i wyposażenia – 25,1 tys. zł, usług remontowych – 10,1 tys. zł, korespondencji – 108,9 tys. zł oraz wynagrodzenia bezosobowe – 14,9 tys. zł. W 2011 r. w okresie od stycznia do sierpnia koszty funkcjonowania NKW stanowiły kwotę – 106,1 tys. zł, w tym m.in.: zakup materiałów i wyposażenia – 13,9 tys. zł, koszty korespondencji – 78,9 tys. zł oraz wynagrodzenia bezosobowe – 12,7 tys. zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) oznaczenie wszystkich dokumentów elektronicznych wprowadzanych do BIP właściwymi metadanymi (otagowanie),
- 2) rozważenie dodatkowej weryfikacji treści migrowanych ksiąg wieczystych,
- 3) zamieszczenie na stronie podmiotowej BIP informacji wymaganych przepisami ustawy dostępie do informacji publicznej oraz bieżące ich aktualizowanie,
- 4) przekazywanie aktualnych danych do redaktorów centralnego BIP.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Prezes w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.